

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
KAUTZ GYULA GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

Vezetői számvitel és önköltségszámítás

SZÉCHENYI
ISTVÁN
EGYETEM

SZÉCHENYI 2020

Pályázat címe: Intézményi fejlesztések a felsőfokú oktatás minőségének és hozzáférhetőségének együttes javítása érdekében a Széchenyi István Egyetemen
Pályázati azonosító: EFOP-3.4.3-16-2016-00016

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

KAUTZ GYULA GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

I. Előadás

**Vállalkozások demográfiája
A számviteli törvény, számviteli
alapfogalmak, a számviteli
beszámoló fajtái és jellemzői, a
pénzügyi és vezetői számvitel
fogalma, feladatai, eltérések a
két alrendszer között**

Vállalkozások „demográfiája”

Megnevezés	Vállalkozások száma	Megoszlás (%)
Mikrovállalkozás	22.830.944	93,1
Kisvállalkozás	1.420.693	5,8
Középvállalkozás	231.857	0,9
Összes KKV	24.483.496	99,8
Nagyvállalkozás	46.547	0,2
Összesen	24.530.050	100,00

Forrás: Annual Report on European SME's 2017/2018

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

KAUTZ GYULA GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

Regisztrált gazdasági szervezetek Magyarországon (2007-2017)

Év	Gazdasági szervezetek száma	
	Társas vállalkozás	Vállalkozás összesen
2007	531109	1233704
2008	561424	1561446
2009	579821	1592591
2010	600726	1644484
2011	594097	1651507
2012	600759	1666402
2013	600346	1688169
2014	586342	1701805
2015	560853	1690878
2016	540585	1697236
2017	529608	1719601

Forrás: KSH

Kis- és középvállalkozások Magyarországon (2007-2015)

Év	Mikro- vállalkozás	Kis- vállalkozás	Közép- vállalkozás	Nagy- vállalkozás
2007	653603	28443	5088	924
2008	666371	28926	5157	954
2009	657102	26278	4746	870
2010	664488	26680	4640	872
2011	658310	26557	4643	865
2012	613241	26002	4578	871
2013	609217	25571	4515	871
2014	619866	26729	4560	902
2015	634685	28614	4661	898

Forrás: KSH

Tematika

- I. A számviteli törvény, alapfogalmak
- II. A számviteli beszámoló
- III. A pénzügyi és a vezetői számviteli alrendszer

I. A számviteli törvény, alapfogalmak

- Magyarországon a 2000. évi C. törvény a számvitelről
 - a piacgazdaság működéséhez nélkülözhetetlen
 - hogy a piac szereplői számára hozzáférhetően
 - döntéseik megalapozása érdekében
 - mind a vállalkozók, mind a nem nyereségorientált szervezetek, valamint az egyéb gazdálkodást folytató szervezetek
 - vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről és azok alakulásáról
 - objektív információk álljanak rendelkezésre
-

I. A számviteli törvény, alapfogalmak

- A számviteli törvény hatálya (kivéve például az egyéni vállalkozó stb.) kiterjed a gazdaság résztvevőire, például:
 - a vállalkozó: minden olyan gazdálkodó, amely a saját nevében és kockázatára nyereség- és vagyonszerzés céljából üzletszerűen, ellenérték fejében termelő vagy szolgáltató tevékenységet végez
 - az államháztartás szervezetei: az államháztartásról szóló törvény alapján az államháztartás központi és önkormányzati alrendszerébe tartozó szervek
 - egyéb szervezetek: például az egyesület, az alapítvány, a köztestület, a közalapítvány stb.
-

II. A számviteli beszámoló

- A gazdálkodóknak
 - a működésükről, vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetükről
 - az üzleti év (ált. naptári év) zárását követően
 - a számviteli törvényben meghatározott könyvvizsgálattal alátámasztott
 - beszámolót
 - kell magyar nyelven készíteni.
-

II. A számviteli beszámoló

- A számviteli beszámoló formája függ az éves nettó árbevétel nagyságától, a mérleg főösszegétől, a foglalkoztatottak létszámától és mindezek határértékeitől, így lehet:
 - éves beszámoló
 - egyszerűsített éves beszámoló
 - összevont (konszolidált) éves beszámoló
 - egyszerűsített beszámoló

II. A számviteli beszámoló

- A vállalkozók éves beszámolót és üzleti jelentést kötelesek készíteni
- kivéve, ha megfelelnek az egyszerűsített éves beszámoló készítés feltételeinek
- egyszerűsített éves beszámolót készíthet a kettős könyvvitelt vezető vállalkozó, ha két egymást követő üzleti évben a mérleg fordulónapján a következő, a nagyságot jelző három mutatóérték közül bármelyik kettő nem haladja meg az alábbi határértéket:
 - a mérlegfőösszeg az 1200 millió forintot
 - az éves nettó árbevétel a 2400 millió forintot
 - az üzleti évben átlagosan foglalkoztatottak száma az 50 főt

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

KAUTZ GYULA GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

Mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló

- Egyszerűsített éves beszámolóját
 - saját választása alapján
 - Kormányrendeletben ([398/2012 \(XII. 20.\) Kormányrendelet](#)) foglaltaknak megfelelően is elkészítheti
 - a könyvvizsgálatra nem kötelezett vállalkozó
 - **2013. január 1-től**
-

II. A számviteli beszámoló

- Mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolót készíthet
- a könyvvizsgálatra nem kötelezett vállalkozó, amennyiben megfelel a vonatkozó kormányrendeletben foglaltaknak, valamint két egymást követő üzleti évben a mérleg fordulónapján a következő, a nagyságot jelző három mutatóérték közül bármelyik kettő nem haladja meg az alábbi határértéket:
 - a mérlegfőösszeg a 100 millió forintot
 - az éves nettó árbevétel a 200 millió forintot
 - az üzleti évben átlagosan foglalkoztatottak száma a 10 főt

A kis- és középvállalkozások besorolásához szükséges küszöbértékek

Vállalkozási kategória	Létszám: éves munkaegység (fő)	Éves forgalom	Éves mérlegfőösszeg
		VAGY	
Középvállalkozás	< 250	≤ 50 millió EUR (1996-ban 40 millió EUR)	≤ 43 millió EUR (1996-ban 27 millió EUR)
		VAGY	
Kisvállalkozás	< 50	≤ 10 millió EUR (1996-ban 7 millió EUR)	≤ 10 millió EUR (1996-ban 5 millió EUR)
		VAGY	
Mikrovállalkozás	< 10	≤ 2 millió EUR (korábban nem definiált)	≤ 2 millió EUR (korábban nem definiált)
		VAGY	

Forrás: Az új KKV-meghatározás 2006 14. o.

- 2004. évi XXXIV. törvény a kis- és középvállalkozásokról
- mikrovállalkozás: 2 M EUR kb. 600 millió Ft (300 Ft/EUR)

II. A számviteli beszámoló

- Összevont (konszolidált) éves beszámolót és összevont (konszolidált) üzleti jelentést is
- köteles készíteni az a vállalkozó,
- amely egy vagy több vállalkozóhoz fűződő viszonyában
- a számviteli törvény meghatározása alapján
- anyavállalatnak minősül.

Beszámolási kötelezettség

- **Az államháztartás szervezetei beszámolási kötelezettségét,**
 - a beszámolót alátámasztó könyvvezetési kötelezettségét,
 - a beszámolás és a könyvvezetés során érvényesítendő sajátos fogalmi meghatározásokat - e törvény alapján és az államháztartásról szóló törvényben foglaltakra figyelemmel
 - **kormányrendelet szabályozza.**
-

Beszámolási kötelezettség

- A Magyar Nemzeti Bank, a hitelintézet, a pénzügyi vállalkozás, a befektetési vállalkozás, a biztosító könyvvezetésének és éves beszámolókéészítésének sajátosságait **kormányrendelet** szabályozza.
 - Az egyéb szervezet beszámolási kötelezettségének, beszámolót alátámasztó könyvvizetési kötelezettségének sajátosságait a vonatkozó **külön jogszabály** és e törvény alapján **kormányrendelet** szabályozza.
-

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

KAUTZ GYULA GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

Változások 2016. január 1-től

Egyszerűsített éves beszámoló készítésének felső határa		
	Jelenleg	2016-tól
mérlegfőösszeg (millió forint)	500	1200
éves nettó árbevétel (millió forint)	1000	2400
átlagos létszám (fő)	50	50

Éves beszámoló készítésének alsó határa		
	Jelenleg	2016-tól
mérlegfőösszeg (millió forint)	500 felett	1200 felett
éves nettó árbevétel (millió forint)	1000 felett	2400 felett
átlagos létszám (fő)	50 felett	50 felett

Konszolidált beszámoló készítésének alsó határa		
	Jelenleg	2016-tól
mérlegfőösszeg (millió forint)	5400	6000
éves nettó árbevétel (millió forint)	8000	12000
átlagos létszám (fő)	250	250

Forrás: <http://ado.hu/rovatok/szamvitel/a-szamviteli-torveny-2016-os-valtozasai>

II. A számviteli beszámoló

- Az éves beszámoló
- mérlegből
- eredménykimutatásból
- és kiegészítő mellékletből áll
- az éves beszámolóval egyidejűleg üzleti jelentést is kell készíteni

I. A számviteli beszámoló

A mérleg szerkezete

Eszközök	Számlaosztály	Források	Számla- osztály
A) Befektetett eszközök	1. számlaosztály	D) Saját tőke	4. számlaosztály
I. Immateriális javak		I. Jegyzett tőke	
II. Tárgyi eszközök		II. Jegyzett, de be nem fizetett tőke (-)	
III. Befektetett pénzügyi eszközök		III. Tőketartalék	
B) Forgóeszközök	2. számlaosztály	IV. Eredménytartalék	
I. Készletek		V. Lekötött tartalék	
II. Követelések	3. számlaosztály	VI. Értékelési tartalék	
III. Értékpapírok		VII. Adózott eredmény	
IV. Pénzeszközök		E) Céltartalékok	
C) Aktív időbeli elhatárolások		F) Kötelezettségek	
		I. Hátrasorolt kötelezettségek	
		II. Hosszú lejáratú kötelezettségek	
		III. Rövid lejáratú kötelezettségek	
		G) Passzív időbeli elhatárolások	
Eszközök összesen (Mérlegfőösszeg) =Források összesen (Mérlegfőösszeg)			

Összköltség eljárás	Forgalmi költség eljárás
01. Belföldi értékesítés nettó árbevétele	
02. Export értékesítés nettó árbevétele	
I. Értékesítés nettó árbevétele	
03. Saját termelésű készletek állományváltozása	03. Értékesítés elszámolt közvetlen önköltsége
04. Saját előállítású eszközök aktivált értéke	04. Eladott áruk beszerzési értéke
II. Aktivált saját teljesítmények értéke	05. Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke
	II. Értékesítés közvetlen költségei
III. Egyéb bevételek	III. ÉRTÉKESÍTÉS BRUTTÓ EREDMÉNYE
05. Anyagköltség	06. Értékesítési, forgalmazási költségek
06. Igénybe vett szolgáltatások értéke	07. Igazgatási költségek
07. Egyéb szolgáltatások értéke	08. Egyéb általános költségek
08. Eladott áruk beszerzési értéke (ELÁBÉ)	IV. Értékesítés közvetett költségei
09. Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke	
IV. Anyagjellegű ráfordítások	
10. Bérköltség	V. Egyéb bevételek
11. Személyi jellegű egyéb kifizetések	
12. Bérjárulékok	
V. Személyi jellegű ráfordítások	
VI. Értékcsökkenési leírás	VI. Egyéb ráfordítások
VII. Egyéb ráfordítások	
A) ÜZEMI (ÜZLETI) TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYE	
VIII. Pénzügyi műveletek bevételei	
IX. Pénzügyi műveletek ráfordításai	
B) PÉNZÜGYI MŰVELETEK EREDMÉNYE	
C) ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY	
X. Adófizetési kötelezettség	
D) ADÓZOTT EREDMÉNY	

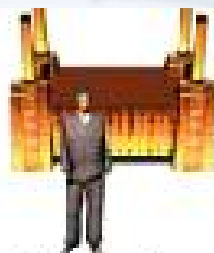
III. A pénzügyi és a vezetői számviteli alrendszer

- Számviteli alrendszerek:
 - A pénzügyi számvitel (financial vagy external accounting) a külső felhasználókkal való kommunikációt szolgálja.
 - A vezetői számvitel (management vagy internal accounting) a belső felhasználók döntéseihez szolgáltat információkat.
-

III. A pénzügyi és a vezetői számviteli alrendszer

- A pénzügyi számvitel elsődleges célja a beszámoló összeállítása, tartalmát a számviteli törvény szabályozza
 - A vezetői számvitel a vállalkozás vezetői információs rendszerének része, a vállalkozás vezetőit szolgálja
 - A pénzügyi számvitel a vállalkozás egészére fókuszál és a vállalkozás tevékenységéről múltbeli adatok alapján nyújt információkat.
 - A vezetői számvitel az egyes tevékenységekre, a bevételek és a ráfordítások (költségek) alakulásának megfigyelésére fókuszál, így egy szervezeti egységet, vagy terméket, esetleg termelési folyamatot vizsgál
-

VEZETŐI SZÁMVITEL

cég vezetőség
információk döntésekhez
vállalkozó alakítja ki
jövőbeli tervezés
nem kötelező
vállalkozás határozza meg
mennyisége
belső ellenőrzés

kinek
cél
szabályozás
fókusz
kötelező
gyakoriság
adatok
felülvizsgálat

PÉNZÜGYI SZÁMVITEL

külső felhasználók
tájékoztatás a cég pénzügyi helyzetéről
törvény szabályozza
múltbeli adatok elemzése
törvény: beszámolási kötelezettség
üzleti évre
értéke
könyvvizsgáló

A vezetői számvitel a vállalkozás vezetői (a management) részére ad a döntésekhez információkat. A vezetői számvitel a számvitelnek az a területe, amely olyan információkat szolgáltat a vezetők részére, amelyek segítségével a teljesítmények növelhetők, a költségek (ráfordítások) csökkenthetők, vagyis az eredmény maximalizálható.

Pénzügyi számvitel	Vezetői számvitel
A pénzügyi számvitelt törvény szabályozza (elvek, tartalom), vagyis standardizált	A vezetői számvitelt a vállalkozó szabályozza, alakítja ki, nem standardizált
A pénzügyi számvitel a múltbeli gazdasági eseményekre fókuszál, a beszámolóban a múltra vonatkozó adatok kerülnek bemutatásra	A vezetői számvitel a múltbeli adatok mellett a tervezés érdekében jövőbeni adatokat és információkat is felhasznál
A beszámolót törvény szabályozza, ez a beszámolási kötelezettség	Nincs ilyen jellegű kötelezettsége a vállalkozónak, működtetése saját döntése alapján történik
Alapvetően az üzleti évre irányítja a figyelmet	Időhorizontját a vállalkozás saját maga határozza meg
Kötelező az üzleti évre beszámolót összeállítani	A beszámoló gyakoriságát a vállalkozás saját maga határozza meg
A beszámoló a vállalkozás egészét mutatja be	A vezetői számvitel kisebb egységekre fókuszál, így a vállalkozás szervezeteire, termékekre irányítja a figyelmet
A beszámoló információi jellemzően értékben jelennek meg	Az értékadatok mellett alapvetően mennyiségi adatokat szolgáltat
A közzétett beszámoló információtartalmát jellemzően könyvvizsgáló vizsgálja felül	Az információkat a belső ellenőrzés körében vizsgálják felül

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
KAUTZ GYULA GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

Források:

2000. évi C. törvény a számvitelről

Sztanó Imre – Veress Attila (2013): Vezetői számvitel
